

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „ȘTEFAN CEL MARE” DIN SUCEAVA
Facultatea	LITERE ȘI ȘTIINȚE ALE COMUNICĂRII
Departamentul	LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI ȘTIINȚELE COMUNICĂRII
Domeniul de studii	LIMBĂ ȘI LITERATURĂ
Ciclul de studii	LICENȚĂ
Programul de studii	LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ – LIMBA ȘI LITERATURA FRANCEZĂ/GERMANĂ/ITALIANĂ/SPANIOLĂ; LIMBA ȘI LITERATURA ENGLEZĂ/ UCRAINEANĂ – LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	LITERATURA ROMÂNĂ: EPOCA VECHE ȘI PAȘOPTISTĂ					
Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Claudia Costin					
Titularul activităților aplicative	Lector univ. dr. Otilia Ungureanu (RF/UR+RS+ER1) Lector univ. dr. Maria Epatov (RG/I+ER2)					
Anul de studiu	I	Semestrul	1	Tipul de evaluare	E	
Regimul disciplinei	Categoria formativă a disciplinei					DS
	DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC – complementară					
	Categoria de opționalitate a disciplinei:					DI
	DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă					

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator/lucrări practice	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator/lucrări practice	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	20
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	15
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	20
II d) Tutoriat	
III Examinări	3
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	55
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	100
Numărul de credite	4

4. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Sală dotată cu tablă, laptop și videoproiector	
Desfășurare aplicații	Seminar	• Sală dotată cu tablă, laptop și videoproiector
	Laborator	•
	Proiect	•

5. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP4: consultă surse de informare; CP11: aplică metode științifice; CP12: gestionează dezvoltarea profesională personală; CP13: utilizează adecvat conceptele în studiul lingvisticii generale, al teoriei literaturii și al literaturii universale și comparate; CP14: sintetizează fenomenele literare și cultura populară din perspectivă cultural-estetică; CP15: analizează texte literare, în contextul culturilor de referință ale limbilor studiate;
-------------------------	--

Competențe transversale	CT1: se adaptează la schimbare; CT2: respectă diversitatea valorilor și a normelor culturale; CT3: lucrează în echipe;
-------------------------	--

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea gândirii critice obiective, a gustului estetic necesar aprecierii corecte a valențelor artistice ale operelor literare din epoca veche, pașoptistă și postpașoptistă a literaturii române.
Obiective specifice	La terminarea cursului/seminarelor, studenții trebuie să fie capabili: O1 (CP11, CP12, CP13): să aibă o viziune de ansamblu asupra începutului literaturii române, a literaturii pașoptiste și să o situeze în context cultural european; O2 (CP14, CP15, CT1, CT2): să aibă o viziune clară asupra evoluției fenomenului literar din secolele al XVII-lea, al XVIII-lea și al XIX-lea; O3 (CP4, CP11): să analizeze un text literar din perioadele literare studiate; O4 (CP14, CP15, CT2): să circumscrie o creație literară unui curent literar studiat și să cunoască principiile promovate de acesta; O5 (CP11, CT 2, CT 3): să aplice strategii de învățare și de cercetare adecvate (lectura critică a bibliografiei, consultarea dicționarilor, lectura fragmentelor/textelor literare studiate); O6 (CP 4, CT 2, CT 3): să realizeze un proiect în colaborare, folosind corect cunoștințele dobândite;

7. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Curs introductiv.	1	Prelegerea	Metodele de predare
1. Literatura parenetică (sapiențială): Neagoe Basarab	2	Conversația	sunt interactive și au
2. Cronicarii moldoveni: Grigore Ureche, Miron Costin, Ion Neculce. Particularități ale artei narative	3	Explicația	la bază
3. Literatura religioasă. Dosoftei, versificarea Psaltirii	1	Discuții step by step	descoperirea
4. <i>Istoria ieroglifică</i> de Dimitrie Cantemir. Universul narativ. Alegoria. Elemente baroce.	2	Problematizarea	dirijată. Având
5. Iluminismul european și cel românesc. Idei, reprezentanți, opere	1	Prelegerea	puține cunoștințe
6. <i>Țiganiada</i> de Ion Budai-Deleanu. Universul tematic și imagistic al epopeii. Personaje. Elemente iluministe și valențe artistice	2	Exemplificarea	din învățământul
7. Primii poeți (pre)moderni. Deceniul 1830-1840. Apariția presei	1	Explicația	preuniversitar,
8. Romanticismul românesc. Primii poeți romantici. Ion Heliade Rădulescu. Universul tematic al creației poetice	2	Brainstorming	studenții sunt
9. Primul prozator român modern: Costache Negruzzi. Universul prozei. Particularități ale tehnicii narative. Clasicism și romantism	1	Lectura explicativă	îndrumați să
10. Vasile Alecsandri. Universul poetic	2	Analiza textuală	descopere și să
11. Vasile Alecsandri. Dramaturgia. Particularitățile artistice ale prozei lui Vasile Alecsandri	3	Tehnica întrebărilor	aprofundeze noile
12. Al. Odobescu. Proza artistică: nuvelele istorice și eseul <i>Pseudokynegetikos</i> (universul estetic de factură barocă)	2	socratice	concepte.
13. Nicolae Filimon: <i>Ciocoii vechi și noi</i> . Particularități ale tehnicii narative	3	Conversația	Studenții primesc în
14. Bogdan Petriceicu Hasdeu. Nuvelistica – între realism și romantism: <i>Duduca Mamuca (Micuța)</i> Drama istorică <i>Răzvan și Vidra</i>	3	Analiza textuală	variantă electronică
Bibliografie			suportul pentru
Braga, Corin (coord.), <i>Enciclopedia imaginariilor din România, I, Imaginarul literar</i> , Editura Polirom, Iași, 2020			
Cartoian, Nicolae, <i>Istoria literaturii române vechi</i> , Editura Minerva, București, 1980.			
Călinescu, G., <i>Istoria literaturii române de la origini până în prezent</i> , Editura Minerva, București, 1982			
Cioculescu, Șerban, Streinu, Vladimir și Vianu, Tudor, <i>Istoria literaturii române moderne</i> , Editura Eminescu, București, 1985			

Cornea, Paul, *Itinerar printre clasici*, Editura Eminescu, București, 1984

Cosma, A., *Geneza romanului românesc*, Editura Eminescu, București, 1985

Costin, Claudia, *Istoria literaturii române - de la cronicarii moldoveni la scriitorii postpașoptiști. Curs pentru studenții de la ID*, Editura Universității „Ștefan cel Mare”, Suceava, 2015

Costin, Claudia, *Repere în istoria literaturii medievale. Partea I*, Editura Universității Suceava, 2005

Curcăpeanu, Doina, *Orizonturile vieții în literatura veche românească*, Editura Minerva, București, 1975

Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură*, Editura Cartea Românească, București, 2020

Mazilu, Dan-Horia, *Recitind literatura română veche. Partea a II-a. Genurile literare*, Editura Universității din București, 1998

Micu, Dumitru, *Istoria literaturii române de la creația populară la postmodernism*, Editura Saeculum I.O., București, 2000

Muthu, Mircea, *Literatura română și spiritul sud-est european*, Editura Minerva, București, 1976

Negoieșcu, I., *Istoria literaturii române (1800-1945)*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002

Papadima, Liviu, *Literatură și comunicare. Relația autor-cititor în proza pașoptistă și postpașoptistă*, Editura Polirom, Iași, 1999

Pecican, Ovidiu, *Realități imaginate și ficțiuni adevărate în evul mediu românesc. Studii despre imaginarul medieval*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002

Sorohan, Elvira, *Introducere în istoria literaturii române*, Editura Universității „Al.I. Cuza”, Iași, 1998

Sorohan, Elvira, *Introducere în opera lui Ion Budai-Deleanu*, Editura Minerva, București, 1984

Sorohan, Elvira; Pricop, Constantin; Stancu, Valeriu P., *Naratori și modelare umană în medievalitatea românească*, Editura Junimea, Iași, 2002

Vianu, Tudor, *Arta prozatorilor români*, Editura Albatros, București, 1977

Zaciu, Mircea, Papahagi, Marian, Sasu, Aurel (coordonatori), *Dicționarul esențial al scriitorilor români*, Editura Albatros, București, 2000

Zamfir, Mihai, *Cealaltă față a prozei*, Editura Eminescu, București, 1988

Bibliografie minimală

Călinescu, G., *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Minerva, București, 1982

Cioculescu, Șerban, Streinu, Vladimir și Vianu, Tudor, *Istoria literaturii române moderne*, Editura Eminescu, București, 1985

Costin, Claudia, *Istoria literaturii române - de la cronicarii moldoveni la scriitorii postpașoptiști. Curs pentru studenții de la ID*, Editura Universității „Ștefan cel Mare”, Suceava, 2015

Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură*, Editura Cartea Românească, București, 2020

Sorohan, Elvira, *Introducere în istoria literaturii române*, Editura Universității „Al.I. Cuza”, Iași, 1998

Aplicații (Seminar)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Seminar introductiv. Introducere în studiul literaturii române vechi	2	Problematizare, lectură și analiză de text, brainstorming, dezbatere/sistematizare	Precizarea competențelor, obiectivelor și formelor de evaluare
2. Literatura sapiențială: Neagoe Basarab, <i>Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Teodosie</i> . Literatura religioasă: Dosoftei, <i>Psaltirea pre versuri tocmită</i>	2	Problematizare, lectură și analiză de text, brainstorming, dezbatere/sistematizare	Vor fi citite: Neagoe Basarab, <i>Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Teodosie</i> , Dosoftei, <i>Psaltirea pre versuri tocmită</i>
3. Literatura istoriografică. Miron Costin, <i>Letopisețul Țării Moldovei</i> . Urgența începutului și nevoia instituirii unor modele literare. Poemul <i>Viața lumii</i>	2	Problematizare, lectură și analiză de text, brainstorming, dezbatere/sistematizare,	Vor fi citite: Miron Costin, <i>Letopisețul Țării Moldovei</i> și poemul <i>Viața lumii</i>
4. Începutul literaturii române moderne. Conștiința literaturii. Ion Budai-Deleanu, <i>Țiganiada</i>	2	Problematizare, lectură și analiză de text, brainstorming, dezbatere/sistematizare	Va fi citită epopeea <i>Țiganiada</i>
5. Pașoptismul. Noi orizonturi culturale. Vasile Alecsandri, <i>Balta-Albă</i> . Spații scripturale în <i>Negru pe alb</i> de Costache Negruzzi	2	Problematizare, lectură și analiză de text, brainstorming, dezbatere/sistematizare	Vor fi citite: Vasile Alecsandri, <i>Balta-Albă</i> și Costache Negruzzi, <i>Negru pe alb</i>
6. Proza postpașoptistă. Literatura ca joc. Al. Odobescu, <i>Pseudokynetikos</i> . B.P.	2	Problematizare, lectură și analiză de text, brainstorming,	Vor fi citite: Al. Odobescu,

Hasdeu, <i>Duduca Mamuca</i>		dezbateri/sistematizare	<i>Pseudokynegetikos</i> și B.P. Hasdeu, <i>Duduca mamuca</i>
7. Primul roman canonic. Nicolae Filimon, <i>Ciocoi vechi și noi</i>	2	Problematizare, lectură și analiză de text, brainstorming, dezbateri/sistematizare	Va fi citit romanul <i>Ciocoi vechi și noi</i> de N. Filimon

Bibliografie

Braga, Corin (coord.), *Enciclopedia imaginariilor din România, I, Imaginarul literar*, Polirom, 2020
 Cartoian, Nicolae, *Istoria literaturii române vechi*, Editura Minerva, București, 1980
 Cornea, Paul, *Itinerar printre clasici*, Editura Eminescu, București, 1984
 Costin, Claudia, *Istoria literaturii române - de la cronicarii moldoveni la scriitorii postpașoptiști. Curs pentru studenții de la ID*, Editura Universității „Ștefan cel Mare”, Suceava, 2015
 Dimisianu, Gabriel, *Introducere în opera lui Constantin Negruzzi*, Minerva, 1984
 Manolescu Nicolae, *Introducere în opera lui Alexandru Odobescu*, Minerva, 1976
 Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură*, Editura Cartea Românească, București, 2020
 Mazilu, Dan-Horia, *Recitind literatura română veche. Partea a II-a. Genurile literare*, Editura Universității din București, 1998
 Papadima, Liviu, *Literatură și comunicare. Relația autor – cititor în proza pașoptistă și postpașoptistă*, Iași, Polirom, 1999
 Scarlat, Mircea, *Introducere în opera lui Miron Costin*, Minerva, 1976
 Sorohan, Elvira, *Introducere în opera lui Ion Budai-Deleanu*, Editura Minerva, București, 1984
 Sorohan, Elvira, *Introducere în istoria literaturii române*, Editura Universității „Al.I. Cuza”, Iași, 1998

Bibliografie minimală

Cartoian, Nicolae, *Istoria literaturii române vechi*, Editura Minerva, București, 1980
 Costin, Claudia, *Istoria literaturii române - de la cronicarii moldoveni la scriitorii postpașoptiști. Curs pentru studenții de la ID*, Editura Universității „Ștefan cel Mare”, Suceava, 2015
 Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură*, Editura Cartea Românească, București, 2020
 Mazilu, Dan-Horia, *Recitind literatura română veche. Partea a II-a. Genurile literare*, Editura Universității din București, 1998
 Sorohan, Elvira, *Introducere în istoria literaturii române*, Editura Universității „Al.I. Cuza”, Iași, 1998

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în acord cu discipline similare care se predau la universitățile cu tradiție din spațiul românesc.

9. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	- însușirea principalelor noțiuni privitoare la evoluția fenomenului literar în spațiul românesc, pentru perioada studiată; -capacitatea de sinteză și de analiză; -capacitatea de a utiliza un limbaj de specialitate.	Observația sistematică a intervențiilor și participării la dezbateri; Examen scris (urmat de verificarea orală a gradului de îndeplinire a cerințelor în lucrarea scrisă)	50%
Seminar	- cunoștințe certe și profund argumentate; - exemple analizate, comentate - mod personal de abordare și interpretare a unui text literar	Evaluare pe parcurs; Observația sistematică a prezentărilor, intervențiilor, participării la dezbateri; Verificarea portofoliului	50%

9.1. Standard minim de performanță evaluare la curs

Înțelegerea prin lectură proprie a textelor literare studiate;
 Utilizarea minimală a conceptelor teoretice implicate de analiza operelor literare studiate;
 Contextualizarea istorică și culturală (minimală) a curentelor literare studiate și a scriitorilor studiați;
 Corectitudinea exprimării în limba română.

9.2. Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă

Înțelegerea prin lectură proprie a textelor literare studiate;
Utilizarea minimală a conceptelor teoretice implicate de analiza operelor literare studiate;
Contextualizarea istorică și culturală minimală) a curentelor literare studiate și a autorilor studiați;
Corectitudinea exprimării în limba română.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
24.09.2024		

Data avizării	Semnătura responsabilului de program
25.09.2024	

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
26.09.2024	

Data aprobării în Consiliul facultății	Semnătura decanului
27.09.2024	